

УДК 657

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Н. В. Сидорчук

студентка 5 курсу, група ОА-51, навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і
права

Науковий керівник – к.е.н., ст. викл. Т. О. Ровенець

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

В статті аналізуються основні підходи, що застосовуються в зарубіжній та вітчизняній практиці з обліку основних засобів, викладені в стандартах П(С)БО 7 і М(С)БО 16. Основні відмінності між вітчизняними та міжнародними стандартами полягають у складі основних засобів, відображення в обліку переоцінки та методах їх амортизації.

Ключові слова: основні засоби, переоцінка, амортизація, ліквідаційна вартість.

В статье анализируются основные подходы, применяемые в зарубежной и отечественной практике по учету основных средств, изложенные в стандартах П(С)БУ 7 и М(С)БУ 16. Основные различия между отечественными и международными стандартами заключаются в составе основных средств, отражение в учете переоценки и методах их амортизации.

Ключевые слова: основные средства, переоценка, амортизация, ликвидационная стоимость.

This paper analyzes the main approaches used in foreign and domestic practice of accounting for fixed assets, are set out in the standard P(S)A 7 and M(S)A 16. The main differences between domestic and international standards are composed of fixed assets revaluation recording and methods of depreciation.

Keywords: fixed assets, revaluation, depreciation, residual value.

Інтеграція України в європейське середовище вимагає відповідних змін і у бухгалтерській практиці. Як відомо, одним з головних нормативних документів, якими керуються бухгалтери українських підприємств, є положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО). Світова облікова практика спирається на Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО).

В Україні діють підприємства різних галузей та форм власності, але їх об'єднує спільний факт – наявність основних засобів, що потребують грамотного обліку.

Дослідженню проблем обліку та аналізу основних засобів присвячені праці як вітчизняних, так і зарубіжних учених, зокрема, Л. Косовиць, Р. Грачова, С. Голов, Н. Крічка, І. Бланк, М. Баканов, С.Ф. Голова, В. Костюченко, М. Войнаренко, Н. Пономарьова, О. Замазій. Однак в дослідженнях проблем бухгалтерського обліку основних засобів не знайшли повного розв'язання ряд питань, а саме виявлення відмінностей в обліковому підході до основних засобів згідно П(С)БО 7 і МСБО 16.

Метою статті є виявлення відмінностей національних стандартів бухгалтерського обліку від міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Для цього передбачено дослідити П(С)БО і МСБО; виявити відмінні риси, надати їм оцінку.

Основні засоби - матеріальні активи, які підприємство / установа утримує з метою використання їх у процесі виробництва/діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-

культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1]. Аналіз облікового підходу до основних засобів згідно з П(С)БО 7 "Основні засоби" і МСБО 16 "Основні засоби" наведено в таблиці.

Таблиця

Порівняльний аналіз облікового підходу до основних засобів згідно з П(С)БО 7
"Основні засоби" і МСБО 16 "Основні засоби"

П(С)БО 7 [1]	МСБО 16 [2]
Групи основних засобів	
Земельні ділянки; капітальні витрати на поліпшення земель; будинки, споруди; машини та обладнання; транспортні засоби; інструменти, приладдя, інвентар (меблі); тварини; багаторічні насадження; інші основні засоби.	Земля; земля та будівлі; машини та обладнання; кораблі; літаки; автомобілі; меблі та приладдя; офісне обладнання.
Відображення в обліку переоцінки основних засобів	
Представлена одна модель переоцінки основних засобів.	Суб'єкт господарювання має обирати у своїй обліковій політиці або модель собівартості, або модель переоцінки, і йому слід застосовувати цю політику до всього класу основних засобів.
Методи нарахування амортизації	
Прямолінійний метод, метод зменшення залишкової вартості, метод прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний метод та виробничий метод.	Прямолінійний метод, метод зменшення залишку та метод суми одиниць продукції.
Ліквідаційна вартість та строк корисної експлуатації активу	
Слід переглядати принаймні на кінець кожного фінансового року та, якщо очікування відрізняються від попередніх оцінок, зміну слід відображати як зміну в обліковій оцінці.	Чітко не вказано.

Аналіз МСБО 16 та П(С)БО 7 показав, що існує ряд відмінностей в обліковому підході до основних засобів (класифікація, облік амортизації, переоцінка і ін.). Відповідно, питання уніфікації П(С)БО 7 до МСБО 16 вимагає суттєвих доопрацювань і доповнень в напрямку пристосування їх до конкретних умов господарювання, з метою удосконалення системи бухгалтерського обліку в Україні.

Отже, на підставі порівняльної характеристики МСБО 16 та П(С)БО 7 можна сказати, що зазначені нормативні документи, поряд з тотожними, містять відмінні положення. Безумовно, власникам підприємств самостійно вирішувати, чи застосовувати міжнародні стандарти для ведення обліку, чи дотримуватись національних. Але, оскільки МСБО вбирають в себе позитивний досвід багатьох країн, на нашу думку, було б доречним почати удосконалювати національні стандарти. Це б полегшило роботу бухгалтерів, підприємства яких мають справу з іноземними партнерами, і покращило імідж країни.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби" : наказ Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року №92 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 "Основні засоби" [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014